

Överbeskydd av arter i svenska skogen!

Dag Lindgren

Pensionerad professor, Skogsvetenskapliga fakulteten vid Sveriges Lantbruksuniversitet i Umeå.

Dag.Lindgren@slu.se

Diskussionsinledning Norra, Umeå 23/11, detta bildspel finns på <http://daglindgren.upsc.se/Naturv/Artbevarande181123.pdf>

Reservation: En del av vad jag framför är inte strikt bevisat i formellt vetenskapliga uppsatser, även om jag tror det är så.

Men det har inte heller, såvitt jag vet, framförts vetenskapligt vägande argument emot.

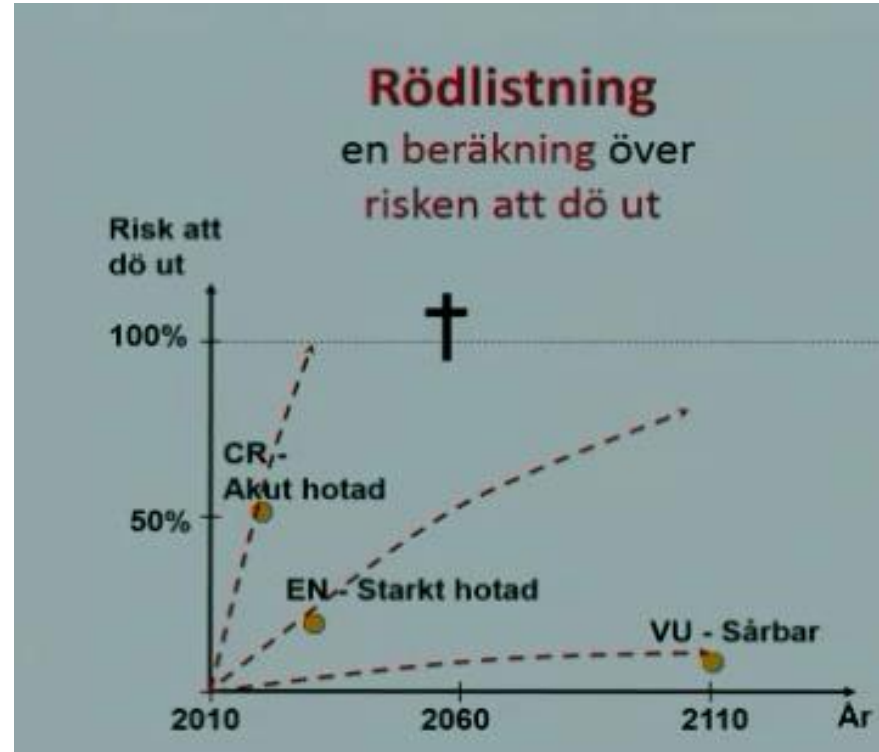
Ibland syns inte länkar, men man kan pröva med musen.

Justeringar har gjorts efter framförandet.

Senast editerad 181228.

Det viktigaste först!
Artdatabanken och rödlistan har
våldsamt överdrivit
utdöenderisken!

Denna bild visades av artdatabankens representant vid konferens 181108. Figuren påstås illustrera risken för artutdöende för en art av angiven rödlistekategori.

”Rödlistekategori (CR, EN) bygger på skattning för varje art av sannolikheten för utdöende”

Grafiken åskådliggör utdöenderisken som funktion av tiden för kategorin (risken ligger över kurvan för kategorin)

Akut hotad (CR) = >50% chans arten utdöd inom 10 år

Starkt hotad (EN) = >20% chans arten utdöd inom 20 år

Rödlistan är ”för röd” och den verkliga risken för utdöende är lägre!

Rödlisteindex (RLI) konstruerades för att visa genomsnittliga utdöendet närmaste halvseklet!

- Även representanter för artdatabanken har 2018 erkänt att riskuppskattningen RLI ger är relativ och inte absolut, [men fram till 2017 har alla ekologer lärt sig att det förutsedda utdöendet är mycket större än det är!](#) Det är lättare att slå in spikar än att dra ut dem!
- Den viktigaste aktören i Artdatabanken, Gärderud (2010) beskriver RödListeIndex som prognos [här](#) ”Eftersom rödlistans kategorisering bygger på utdöenderisk ger RLI ett mått på hur stor andel av artstocken som förväntas finnas kvar på medellång sikt (i storleksordningen ett halvt århundrade från nu) givet hur situationen ser ut idag.” Det historiska utdöendet är en **faktor 40** mindre än vad RLI prognosticerar! Dock skulle en noggrannare beräkning nog ge en lägre faktor och om utdöendet sjunker nu är det förmodligen en effekt av åtgärder.
- [I rödlistan 2010 \(Gärderud ed., 2010\)](#) står (sid 82) ”RLI tyder på att uppemot 30 % av arterna för vilka naturskog är viktig kan komma att dö ut från Sverige inom det närmaste halvseklet.” **Grovt missvisande!!** Det finns goda skäl att tro att uttalanden om arternas behov av naturskog och nyckelbiotoper bygger på artdatabankens fullständigt missvisande utdöendeprognoser.

Förändringar i rödlistan för hotkategorier 2000-2015

Rödlista 2000	Rödlista 2015		
Kategori	Utdöd	Akut hotad	Starkt hotad
Utdöd	74%	7%	6%
Akut hotad	4%	39%	36%
Starkt hotad	1%	7%	43%

Av utdöda år 2000 förblev 74 % utdöda 15 år senare! Resten återvände från de döda.

Av akut hotade 2000 var 4% försvunna 15 år senare, långt mindre än en tiondel av "förväntat" (>50%/10 år).

Mer än hälften av de akut hotade arterna var inte lika hotade 15 år senare.

Av starkt hotade 2000 var 1% utdöda efter 15 år, ca en tiondel av förväntat (>20%/20 år), för cirka hälften minskades hotet.

- "Utdöd" innebär ganska ofta inte utdöd för evigt
- **Rödlistan** kan ses som varningsklocka och rangordnar hot. Men den ringer för högt, hoten överskattas kvantitativt, utdöenderisken är inte så hög som man trodde 2000. Det finns skäl att vara mindre alarmistisk. Kanske man skulle kalla **rödlistan** för **skärlistan** istället?

Anm: Det finns ett mörkertal, en karenstid. Det är också osäkert hur många arter som var kända för länge sedan. Det är bättre att artdatabanken gör kvantitativa skattningar av dessa effekter än att jag gör det, så blir det mindre kritik om hur det är gjort.

Rödlista 2015 fördelad på kategorier för totalt och skogsarter

Hotkategori	Antal totalt	Skogsarter/totalt
Utdöd	202	34%
Akut hotad	215	38%
Starkt hotad	627	40%
Sårbar	1187	48%
Nära hotad	1523	45%
Livskraftig	17333	46%

Skogsarterna är lägre representerade i utdöda, akut hotade och starkt hotade. Mångfalden för "skogsarter" utarmas inte mer än för andra arter, snarare mindre.

Mellan 2005 och 2010 förbättrades rödlistekategorin för fler skogsarter än den försämrades, (för 2015 finns inte motsvarande siffror).

Stödjer inte att modernt skogsbruk skulle vara speciellt negativt.

- **Drygt 100 arter har dött ut sedan 1900**
- **Utdöendet är lågt, ca 0.5 % av de svenska arterna försvinner per sekel**
- **Mindre än en promille av skogsarterna har dött ut sedan 1970.**
- **Risken att en rödlistad art dör ut på ett sekel tycks mindre än tre procent.**
- **Oron för artutrotning kraftigt överdriven**
- **Artutdöendet bromsat upp sedan 60-talet**
- **Skogsarter tycks klara sig bättre än genomsnittet**
- **Skogsartutdöendets andel av utdöendet gick ner från 1950**

Detta under rimliga förutsättningar.

Artdatabanken borde själv räkna ut de med kategorierna förknippade utdöenderiskerna, men SLU miljöanalys reagerar inte på denna uppmaning, fast jag försökt fästa uppmärksamhet på den via [rektorsbloggen för miljöanalys](#).

Rödlista 2015 Utdöda, sista observation (Palmer 2015)

Tid	Skogsart	Alla	Andel Skog	Alla/år
-1899	30	86	35%	0.9??
1900-1949	17	44	39%	0.88
1950-1969	14	43	33%	2.15
1970-1979	1	5	20%	0.25
1980-1989	2	7	29%	0.35
1990-1999	2	6	33%	0.33
2000-2015	0	0		
Totalt	10000	21607	46%	

Analysen om det faktiska utdöendet från slutet 2018

- Nordberg, M 2018 analyserade artutdöendet på https://www.skogen.se/sites/skogen.se/files/files/articles/lang_version_11_dec_2018_tusen_arter_ar_inte_hotade_av_skogsbruket1_1.pdf (kortversion: <https://www.skogen.se/nyheter/tusen-arter-ar-inte-hotade-av-skogsbruket>)
- Lindgren, D 2018-11-13 [skrev i en insändare i VK att artutrotningstakten i Sverige är låg och artmångfalden troligen större än någonsin förut](#)

Få skogslevande arter nationellt utdöda pga av skogsbruk

[Utrotade skogsarter listas och analyseras här](#)

Sedan 1950 har bara fem arter dött ut, där skogsbruket verkar den direkta orsaken.

[Anders Dahlberg KSLA 2015](#)

83 RE arter

**minst 15 som följd av skogsbruk
varav 5 efter 1950**

- värmlands-, skaft- & lillkuddlav**
- förgyllt metallfly & skimlig fjällknäppare**

Globalt är artutarmning ett stort problem!

För svensk skog är artutarmningen ett måttligt, i mycket psykosocialt problem

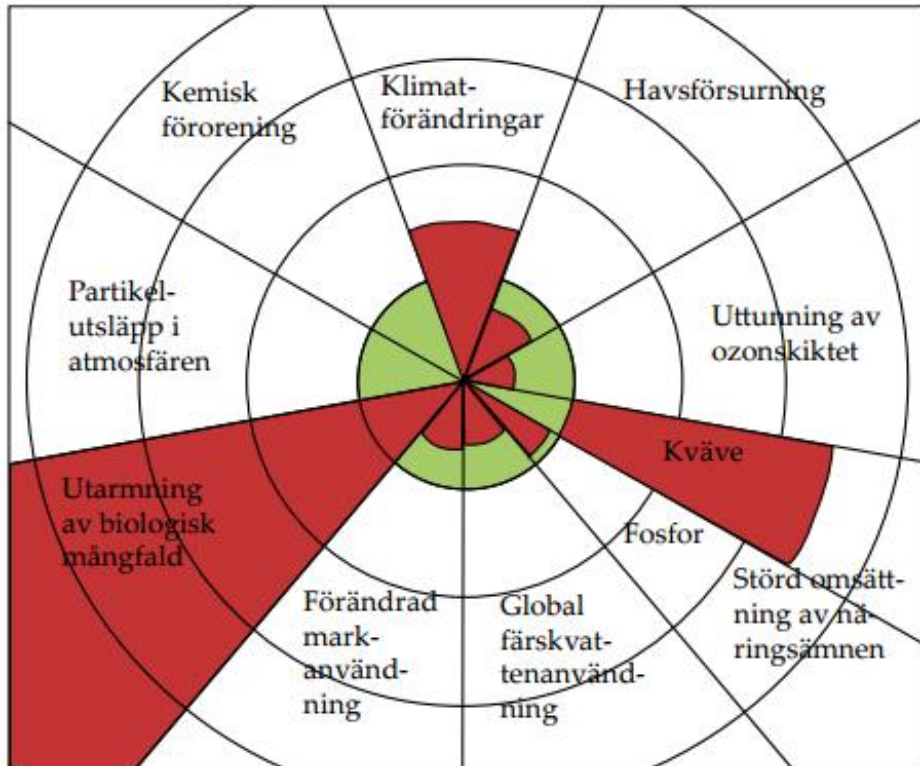

Fig.2. Kvantifiering av olika miljöproblems påverkan i förhållande till jordens planetära gränser (Rockström 2009).

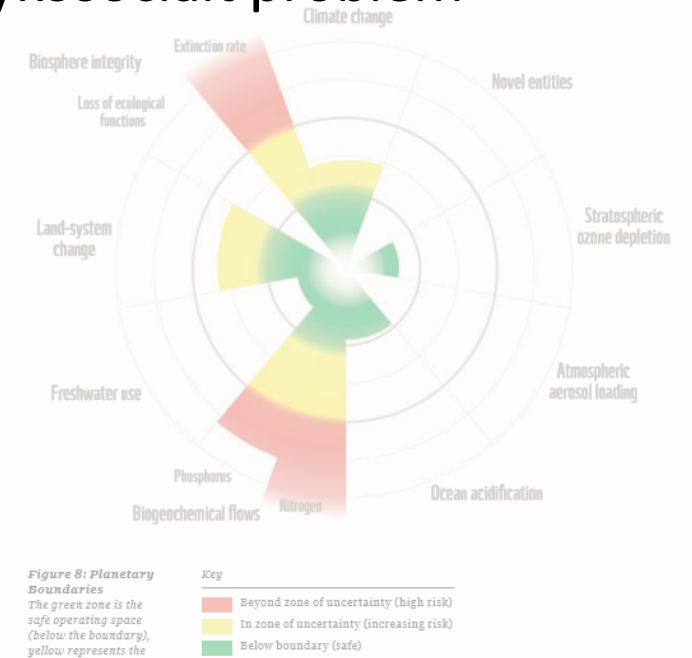
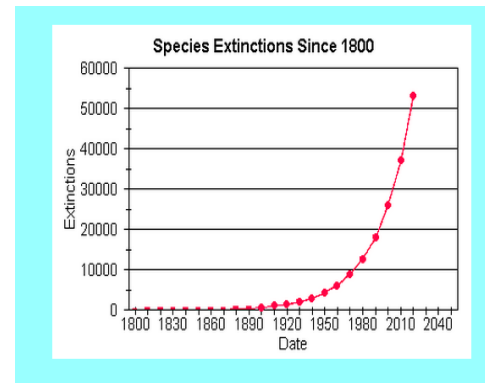

Figure 8: Planetary Boundaries
The green zone is the safe operating space (below the boundary), yellow represents the zone of uncertainty, with an increasing risk of disrupting Earth system stability; and red is the high-risk zone, pushing the Earth system out of a stable Holocene-like state. The Planetary Boundary itself lies at the inner heavy circle (Steffen et al., 2015).

Key
Beyond zone of uncertainty (high risk)
In zone of uncertainty (increasing risk)
Below boundary (safe)

One thing is clear: we cannot tackle just one boundary without addressing the others. Changes in the Planetary Boundaries are not isolated from one another; changes in one can be amplified through changes to other boundary categories. If we seek to fix climate change by removing CO₂ from the atmosphere through new technologies and emission reductions, but fail to consider the role of land-system change, biogeochemical flows and the other subsystems, we will fail to chart a sustainable course through the Anthropocene.

Fast jag tycker graferna här överdriver relativ betydelse på global nivå visavi andra problem. Tex tycker jag klimatet större globalt problem än mångfalden (se vänster).

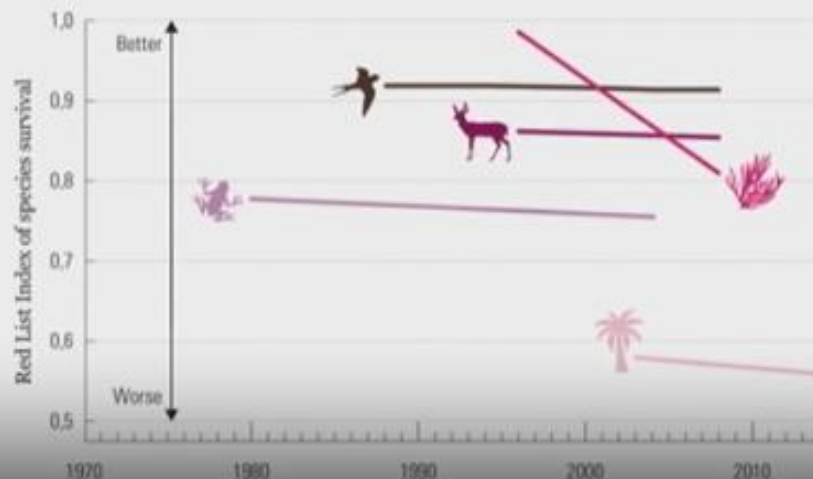
RLI för arterna i världen försämras

Status för de rödlistade arterna försämras stadigt

Figure 22: Red List Index of species survival for birds, mammals, amphibians, corals and cycads (IUCN and Birdlife International, 2016).

Key

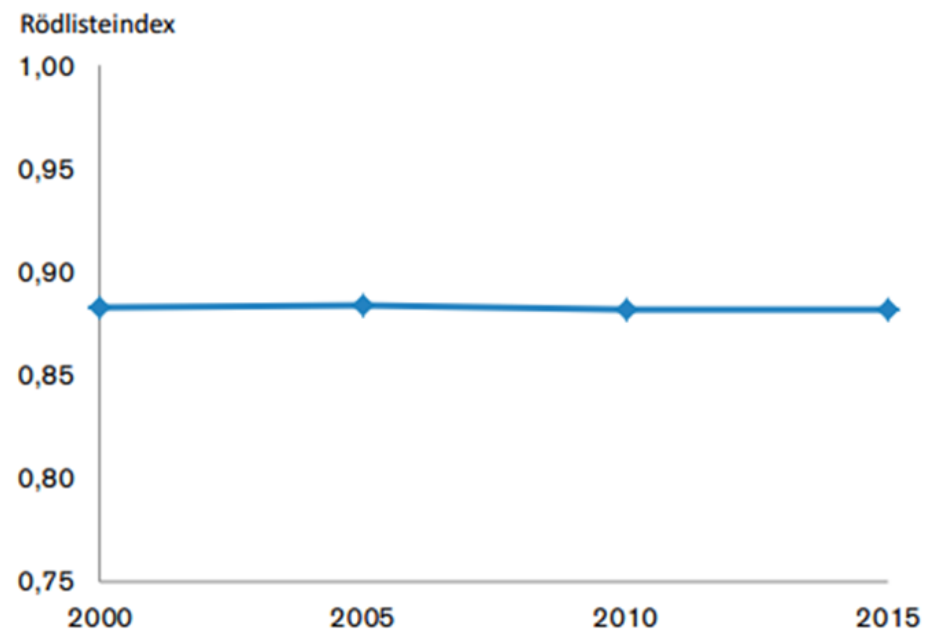
- Birds
- Mammals
- Corals
- Amphibians
- Cycads

RLI för de svenska arterna (skogsarterna) konstant, vilket visar att mångfalden näppeligen "reellt" försämras.

Å andra sidan förbättras mångfalden inte heller, vilket ansetts önskvärt och var avsikten.

Fast vi vet inte hur RLI såg ut förut och vad som är "det naturliga tillståndet". Så RLI kanske inte var högre 1950 eller 1900 eller 0.

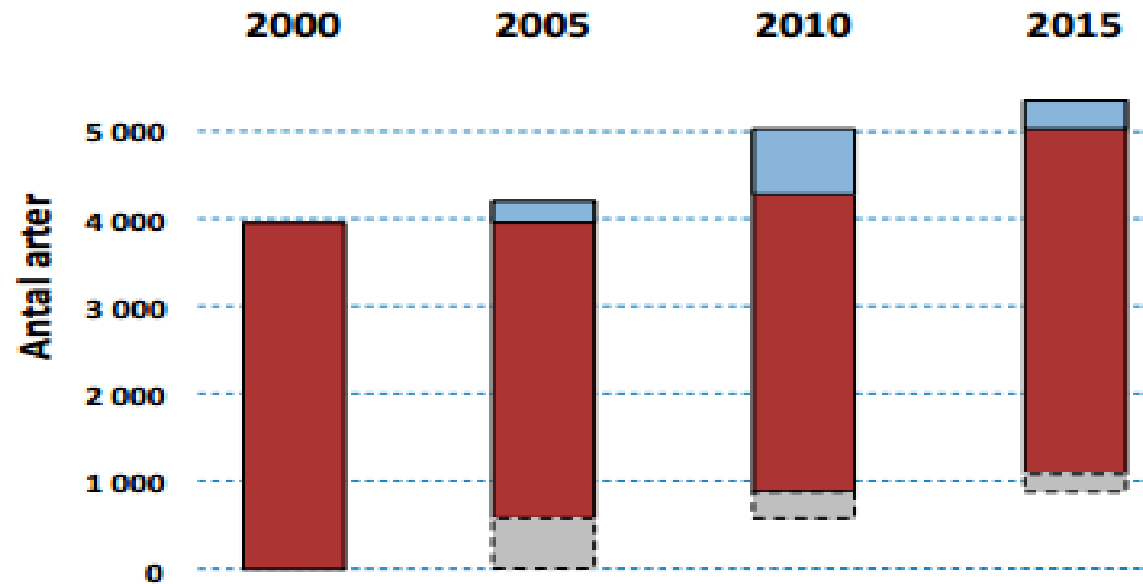
Ur "EUs strategi för biologisk mångfald till 2020": "I Europa hotas nästan en fjärdedel av de vilda arterna av utrotning". Experter säger sig uppskatta att globalt mellan 0.01% och 0.10% av arterna utrotas per år.

I Sverige försvinner mindre än en tiondels promille/år. Dvs risken för utrotning i Sverige är mindre än risken för global utrotning för arter i allmänhet. Eftersom utrotningen är mycket lägre i Sverige, är också behovet av åtgärder lägre.

Ändringar i rödlistan.

Drygt en fjärdedel av rödlistade 2000, är det inte längre 2015.

Tilläggen till rödlistan beror huvudsakligen på fler inventerade arter.

Figur 5. Förändringar i rödlistan 2000–2015. Arter gemensamma med tidigare rödlista röd, nya arter blå, ej längre rödlistade grå. Totalt har ca 5 300 arter någon gång varit rödlistade 2000–2015, av dessa har knappt 3 000 arter varit rödlistade under hela perioden.

Artförsvinnandet är inget stort *svenskt* problem

- ~20000 arter är genomgångna av rödlistan. 1900-2015 har drygt 100 försvunnit, $\sim 100 / \sim 20000 \approx 0.5\%$, ~ 5 promille per sekel!
- De arter som försvunnit är i genomsnitt mindre bemärkta och betydelsefulla än de som finns kvar
- Det närmaste seklet är de mest kritiska för stabilisering av civilisationen, $< 1\%$ artförlust är inte kritiskt. Att överdriva satsningar för att reducera förlusten minskar chans för civilisationens stabilisering eftersom det försvårar annat (som skogsproduktion).
- *Ingen enda art* som fanns i Sverige (eller Norge) för några hundra år sedan har kategoriserats som globalt utdöd.
- Om hundra sekler kommer en ny istid att ta kål på alla arter i Sverige (om naturen får ha sin gång), det pågående utdöendet ter sig inte dramatiskt i det perspektivet.
- De senaste två miljoner åren har det i snitt funnits en femtedel så många svenska arter som i den pågående interglacialen.
- Det vi kallar mångfald är till stor del en kulturell produkt formad av många tusen års mänskligt brukande. Vi har inte sedan istiden haft någon egentlig natur i Sverige. Vad som kom in när isen drog sig tillbaks var påtagligt människopåverkat. Vi hade t ex redan utrotat mammutarna.
- De arter som nu minskar och rödlistas har ofta tidigare nått en hög förekomst genom tidigare kulturpåverkan.
- De "svenska" arterna är alla "invandrare", som oftast har globalt utbredda utbredningsområden, lätt acklimatiseras till nya förhållanden, god spridningsförmåga, är invasiva, evolutionärt inte snävt anpassade till nuvarande habitat, inte starkt kontinuitetsberoende, etc.

- ”Är det något det finns gott om är det arter. Försvinner en så tar en annan över det ekologiska utrymmet. T ex: Sverige har 32 arter av stickmyggor och 17 av björnbär”. Sade en annan pensionerad skogsprofessor. Lätt överdrift, visst finns enstaka arter (nyckelarter) vars frånvaro ger märkbara effekter (som varg) och grupper som kraftigt fallit tillbaka.
- Det invandrar långt fler arter än som försvinner
- Detta accentueras av global warming, som generellt förbättrar villkoren för arter i Sverige och underlättar invandring
- Det finns nu i Sverige fler arter än som ”någonsin” funnits!
- En del nya arter är ”invasiva” och betraktas som icke önskvärda. Det är naturligtvis också fallet med de arter som kom för länge sedan (gran och bok t ex kan uppträda väldigt invasivt och undertrycka andra arter och vidgar utbredningsområdet).

”Gynnsam bevarandestatus”

- Knepigt att förstå vad ”gynnsam bevarandestatus” betyder, ”fikonspråk” för artbevarare och stort utrymme för subjektivitet. Knappast transparent ens för mig. Lätt för myndigheternas experter att formulera sig så att ingen kan tillräckligt mycket för att vederlägga. ”Bedömning från fall till fall”, ”total sammanvägning ger...” ... ”försiktighetsprincipen” ...
- En naturtyps bevarandestatus anses gynnsam när dess naturliga utbredningsområde och de ytor den täcker inom detta område är stabila eller ökande. En arts bevarandestatus anses gynnsam när artens naturliga utbredningsområde varken minskar eller sannolikt kommer att minska inom en överskådlig framtid.
- Utbredningsområden ändras t ex förskjuts [utbredningsområdena ibland väsentligt från de naturliga med de pågående klimatförändringarna](#).
- De två mest uppmärksammade tillämpningar av artskyddsförordningen är omfattande avverkningsförbud utan ersättning för att skydda tjäder och [lavskrika](#). Båda har minskat i södra delen av utbredningsområdet, vilket kan vara en konsekvens av uppvärmningen. Ingen är rödlistad och ingen har gått ned i populationsantal. Det viktigaste skälet för avverkningsförbudet kan sägas röra ”gynnsam lokal bevarandestatus”. Men det finns inga redovisade principer för hur stort område ”lokal bevarandestatus” skall omfatta. ”Fall från fall bedömning” dvs väldigt subjektivt och absolut inte transparent. Tycker ett minimikrav för mer än marginella restriktioner skall vara att det är en enligt rödlistan nationellt hotad art.

Min livssyn

- Människan dominerar jorden. Jordens alla vilda däggdjur, allt ifrån elefanter, giraffer, älgar till tigrar och näbbmöss står idag för bara fyra procent av biomassan för alla däggdjur mätt i vikt. Resterande 96 procent utgörs av oss människor (36 procent) och vår tamboskap (60 procent). (Källa WWF)
- Människans situation är inte uthållig. Enligt WWF behövs 1.7 jordklot redan för att uthålligt försörja dagens människor. Drygt fyra klot om svensk standard!
- Det blir fler människor och de förbrukar allt mer. När jag föddes var vi 2.5 miljarder i världen, nu 7.5, ökar till 10 miljarder 2050. I Sverige är vi nu drygt 10 miljoner och om ett decennium kommer vi (enligt SCBs prognos) att bli en miljon till. Umeå kommun har fattat politiskt beslut att eftersträva tillväxt från dagens 125000 till 200000 och förorten Sävar skall öka från 3000 till 9000 till 2050! För att ta hand om denna tillväxt måste vi skapa resurser (bättre och bättre utnyttjad skog!)
- Det viktigaste skälet till de problem vi står inför är vår inkompetens att få bra beslutsunderlag och bra beslut. Evolutionen har anpassat oss till MÅNGA oberoende jägar/samlar klaner med några tiotal individer, alla kände alla väl. Inte för ETT globalt elektroniskt sammanbundet samhälle, där (nästan) alla är främlingar. Vi har inte lärt oss hantera det i evolutionär och global skala drastiskt nya demokratibegreppet, som i Sverige inte ens tillämpats i hundra år än (hundraårsjubileet för kvinnlig rösträtt har inte inträffat än). "Vi" och "dom", och konflikter med "dom". Det är mänskligt att fela, men ändå mänskligare att skylla på att någon annan felat! Vi kan inte annat än komma ihåg detta!
- Vår viktigaste framtidsuppgift är att öka chansen för artens och civilisationens uthålliga fortlevnad i ett hundraårsperspektiv. "Vi" som är nära skog gör det bl a genom att skapa en bra skog, som bidrar till försörjningen i sekelperspektiv! Trots svårigheterna måste vi försöka. Och SÅ dåligt går det inte!

Antropocen

- Människan är sedan länge den i särklass mest invasiva och artförstörande arten. Lyckligtvis har vi i Sverige brutit detta mönster!
- Visst hopp jorden når balans i befolkning till 2100 och en balanserad utveckling i övrigt, så att situationen blir rimligt stabil efter 2100. Jag gissar 2100 det är 50% chans vi inte längre uppfattar klimatförändringarna som allvarligt hot och 95% chans hoten mot civilisationen av artutdöendet inte längre uppfattas som allvarligt.
- I dagens civilisation orsakas drygt en procent av dödsfallen av andra människor. Detta är hälften av vad det var på stenåldern och en femtedel av medeltiden. Vi kan sägas nått tillbaks till chimpansernas nivå men, verkar inte komma längre.
- Det största hotet är att vi inte behärskar situationen och inte uppträder tillräckligt civiliserat. Det kan leda till kollapser som klimatändringarna förvärrar.
- Sverige skall skapa en balanserad och civiliserad utveckling, bland annat genom en *vettig* balans mellan olika mål, där andra problem ter sig mycket större än mycket tveksam "utarmning" av biologiskt mångfald i skogen.

Varför artbevarande?

- Den potentiella nyttan av att bevara hittills "oexploaterade" arter, raser och genetisk variation var ett starkt argument för 70 år sedan, men minskar successivt i reell styrka men inte lika mycket i retoriken. Även om hälften av alla hittills "oviktiga" arter försvann skulle vi klara oss bra. Naturen skulle finna sätt att kompensera förlusten. Det finns ett stort överflöd av arter som lätt fyller hålrummet om några försvinner. Huvuddelen av vår föda (från land) kommer från arter som domesticerades för många tusen år sedan. De kan och har förbättrats drastiskt med genetisk förädling. Genbanker (t ex på Svalbard) har förstörats och diversifierats det sista 50 åren, där man kan fiska efter nya gener och varianter, men den tekniska förbättringen gör det allt mindre nödvändigt att förlita sig på genetisk variation, som inte redan finns i de domesticerade populationerna. Jag anser fortsatt uppbyggnad av genbanker för landarter oväsentligt för människans överlevnad.
- Jag bortser från diverse fördrag, konventioner och statsmaktsbeslut, som tillkommit i en tid när bevarandeskäl var starkare än nu.
- Även om betydelsen av bevarande minskar bör en del bevaras länge (inklusive evolutionär potential) som en säkerhetsåtgärd "försiktighetsprincipen". Dvs vi bör låta vad vi redan bevarat reduceras mycket långsamt.
- Den civiliserade människan har respekt för och skyddar annat liv. Upprätthåller vi inte den ambitionen överlever knappast den civiliserade människan.
- Den civiliserade människan bevarar och begrundar bitar av det förflutna (museal, historik).
- För att analysera förändringar behövs referenser, dvs man försöka "frysa" och bevara en begränsad del.
- En bra "levnadsstandard" inkluderar "natur", där vi tror det finns biologisk mångfald.
- Internationell solidaritet och föredöme är idag ett viktigt motiv att ligga lite över vad jag tycker krävs just för Sverige och svensk skog. Men Sverige och de svenska näringarna behöver inte vara globalt ha ledartröjan för biologisk mångfald.
- Försiktighetsprincipen gör att man inte bör skära så snabbt på artbevarandet, som man "objektivt" borde kunna tillåta sig. Men nu har vi sedan år 2000 inte sett något som ger anledning till stor oro, så en mer avspänd syn berättigad.
- Svensk skogsnäring och skogsbruk bör fortsätta att uppskatta och sträva efter biologisk mångfald, men inte acceptera kraftiga utökningar i de begränsningar som andra aktörer eftersträvar utan mycket goda och förståeliga biologiska skäl.

- Det finns mer än tillräcklig livskraft för överlevnad ett halv-sekel fram för 99.7% av de arter som nu är etablerade i Sverige. Fast det finns osäkerhet om precis vilka och efter mer än 50 år kan klimatändringarna bli för stora för att arterna skall klara det!
- Man har andra önskemål än överlevnad. Även här ställs överdrivna "krav" för Sverige av regelverket, men det är svårare att kvantifiera och samvarierar med överlevnad, så jag avstår.
- En orsak till rödlistning är att arten är på gränsen av sitt utbredningsområde i Sverige. Det är naturligt att arter i gränsen på utbredningsområdet är hotad. En fjärdedel av i Sverige rödlistade arter är inte rödlistade i Norge eller Finland.
- Exempel:
 - hälften av den genetiska variansen i en population (med vanligaste definition) finns hos en enstaka individ och större delen i en enstaka syskonskara.
 - Livskraftiga populationer på öar härstammar ofta från ett enstaka par.
 - Jordens mest framgångsrika djur (du och jag) har en arvsmassa, där största delen härrör från mycket få individer och har "ganska" låg genetisk variation.
 - Förekomster av arter ändras ständigt dynamiskt även utan människan, och är inte konstant statistiskt.
 - Visst förändras habitat, men nästan alla arter verkar överleva långsiktigt trots det (>100 år), och det kommer andra habitat istället.
 - Visst minskar några arter, men andra ökar. Ur mångfaldssynpunkt så jämnar det förmodligen ut sig.

Konflikt med skogsproduktion?

Ungefär hälften av rödlistade arter förekommer ”i skogen”.

Eftersom två tredjedelar av Sverige är skog är det inte så konstigt.

Många av de rödlistade skogsarterna finns i ädellövskog och andra marginella skogstyper.

På 85% av den produktiva skogsmarken borde få restriktioner vara behövliga!

Stor del av skogsmarken är sig ganska lik sedan många tusen år. Samma arter och liknande ekosystem (habitat). Långt mellan händelser med stor påverkan (som slutavverkning eller stormfällning) och variationer mellan typ och omständigheter för händelser. Variationer i stort som smått.

Skogsstyrelsen har presenterat en [remissversion av en utredning om möjligheter att öka skogsproduktionen](#) i ”produktionsskogen” då man bl a går igenom konflikter mellan åtgärder för produktionshöjning och komponenter i miljömålen rörande gynnsam bevarandestatus, genetisk variation, hotade arter, återställda livsmiljöer och biologisk mångfald. Utredningen fann ungefär lika många fördelar som nackdelar och alla nackdelarna betraktades som små.

Då är det väl knappast motiverat med de starkt produktionshämmande restriktioner Skogsstyrelsen i vissa fall tillämpat.

För tio år sedan gjordes en [MINT utredning](#) hur man genom intensivodling på 1/5 av arealen skulle kunna öka produktionen 50m³/år. Varför realiserades så lite av de förslagen? De behövs vissa regeländringar och remissorganen tyckte det var otillräckligt utrett. Detta skapar osäkerhet och bristande entusiasm för att investera i något som troligen inte får användas i stor skala. Nya förslag går lätt samma öde till mötes. En positiv anda till mindre misstänksamma regeluppmjukningar borde komma!

Rödlistan ändras, men detta behöver inte innebära utarmning

- Nästan tre fjärdedelar av alla rödlistade arter är rödlistade huvudsakligen för att de minskat i antal sista decenniet. I de flesta fall har säkert minskningar att göra med människans aktiviteter. Men nästan alla arter som nu minskar kommer att stabiliseras om än på en lägre nivå och flertalet kan förutspås att så småningom lämna rödlistan.
- Nya arter tillkommer och gamla arter kan börja minska i framtidens nya miljöer (ofta kopplat till människans aktiviteter). Rödlistan som helhet behöver inte förbättras även när tillståndet för de nu rödlistade arterna gör det.
- Artdatabanken hävdar att RLI och rödlistan pekar på en kontinuerlig försämring. Jag anser detta starkt missvisande. Att arter ändrar sig lika mycket i positiv som negativ riktning gör att alltid $RLI < 1$, men det indikerar en pågående försämring endast om arter dör ut, men de gör det i så liten utsträckning att det inte kan tas som ett bevis för en pågående försämring.

”Rödlistan före 2000” kanske inte var bättre

- Jag har inte hittat någon som visar utvecklingen av rödlistan i Skandinavien före 2000. Långt tidigare tror jag det är omöjligt.
- Det finns inget bevis för att svenska rödlistan 1800 eller 1900 eller 1950, uppförd analogt med 2015, skulle omfatta färre arter än idag.
- Rödlistan, hopblandning med globala exempel, och aktuell debatt ger väldigt tungt fokus för den del av mångfalden som förefaller hotad.
- Det är inte bevisat att det generellt var bättre för ”arterna” förr. Vad vi kallar ”vilt” har det nog bättre nu än förr.
- Visst har det försvunnit några arter och visst kommer några till att försvinna, men det kommer nya istället.
- Många arter minskar sannolikt väsentligt i biomassa och antal men stabiliseras på nya nivåer. Men i just den betydelsen måste det tolereras som en konsekvens av att vi blir fler och breder ut oss mer och ändrar miljöer och metoder. Vi skall göra motstånd mot hur arternas villkor ändras, men det borde inte gå till överdrift på det sätt som sker med t ex lavskrika och tjäder.
- Förmodligen blir utrymmet för vilda arter mindre, eftersom vi blir fler. Men å andra sidan blir hududdelen av skogslandet allt glesare befolkat och vi får mer kunskap, intresse och resurser och vidtar fler och effektivare åtgärder. Så det är inte bevisat att mångfalden faktiskt minskar i skogslandet som helhet.
- Det är inte bevisat att den ”biologiska mångfalden” i de flesta betydelser minskar avsevärt. Att påstå att mångfalden utarmas förefaller en propagandistisk överdrift!
- Vad som tillkommit med allt mer ökad intensitet är uppmärksamheten och åtgärder för den biologiska mångfalden. Hade denna motverkande kraft i Sverige och vår omgivning inte funnits tror jag den biologiska mångfalden i skogen skulle minskat nu. Men nu tror jag inte den gör det.

Klimat

- [Global warming pågår](#) Norra Sverige värms upp mer än dubbelt så fort som världen!
- Sverige har nått två graders uppvärmning och kommer de närmaste decennierna att nå tre grader. Vad som händer därefter är oförutsebart.
- Uppvärmningen har positiva sidor. Skogstillväxten ökar och det möjliggör större biomassa och numerär för huvuddelen av arterna men en del arter påverkas så att det kommer att märkas som sämre rödlista och otillfredsställande bevarandestatus.

Dag Lindgren
@Dag_Lindgren

Replying to [@ParHolmgren](#)

Sverige är ledande i kapplöpningen mot Parismålet två grader, norra Sverige har redan passerat mållinjen! (För den som inte förstod det ironi). Se downto.dagli.se/?p=378

Translate Tweet

”Skogsskövling”, ”förr var all skog kontinuitetsskog” ...

Minskningen av aldrig slutavverkad skog pågår nu, även om troligen långsammare än i artdatabankens vision. Detta är accepterat av samhället och inte skogsbrukets ”fel”.

Dålig [historiesyn att nästan all skog som ännu ej slutavverkas har kontinuitet](#) och aldrig varit skoglös.

”Förr” genomgick stora delar av den nuvarande skogsmarken ”kala” eller ”utarmade” faser.

- Skogsbrand drabbade tidigare uppåt hundra gånger större arealer än nu
- Biologiska eller ekonomiska impediment (även i mindre skala än statistiken fångar)
- Svedjejordbruk
- Hårt ”skogsbete”
- Bergshantering. Sverige stor skogsexportör fast skogen förädlades först till koppar, järn och kanoner (stormaktstiden).
- Träkolsmilor, milor uppfördes med kalavverkning
- ”Kalhyggen” fanns tidigare än 1950, om än ej så vanligt och ofta dåligt dokumenterat
- Markanvändningen av tidigare åker eller betesmark ändrats till skog
- Dikade våtmarker (myrar), tidigare dikning för jordbruk men nu skog.
- En gång omvandlades skog till hävdad mark, nu blir det skog igen.

Kalavverkning är annorlunda, men inte så annorlunda och inte så kal! Kalavverkning är momentant negativt men andra negativa komponenter har minskat och ”hänsynen” ökat. Kalavverkning har lett till att arter minskat och minskar men det ter sannolikt situationen kommer att stabiliseras för de rödlistade arter där det verkligen är kalavverkningen och inte andra komponenter som drivit fram minskningen. [Hänsynen som lämnas och de större avsättningar som görs har effekt och förbättrar situationen för arterna som är känsliga för slutavverkningar](#)

1900

1950

2000

2050

Idag

För tre decennier sedan tedde det sig oroande med artutdöende och utarmning av den biologiska mångfalden i den svenska skogen.

Sverige och Världen intensifierade forskning, inventering, artskyddsåtgärder och konventioner som framtvingade och uppmuntrade till åtgärder.

Men dagens uppföljningar tycks visa att hoten inte längre är så stora. Det framstår som allt klarare allteftersom tiden går att arterna inte försvinner i den takt som befarats.

Den intensifierade forskningen och debatten bidrog till "kravmaskiner", som nu skriker högt och onyanserat mot skogsbruket, samt regelverk som befaras slå inoptimalt hårt mot skogsbruk. Att skogsbruket reagerar bidrar också till stigande polarisering.

Företagande och skogsbruk går bättre om regelverket är förutsägbart och inte så snårigt och för de utsatta ter sig mycket väl motiverat. Restriktioner medför administrativ tid och sämre ekonomi.

Det är inte särskilt opportunt för "riktiga" forskare att bedriva forskning som pekar på att hoten är måttliga eller argumentera emot.

Det finns mycket litet motstånd att ligga kvar på samma resursnivå för att beakta biologisk mångfald och att öka effektiviteten i satsade resurser. Det är en uppskalning av totala resurser av samhälle inklusive skogsbrukare jag inte tror är motiverad.

Varför skall vi lägga ned enorma resurser på arter, som är långt mindre hotade än arten människa, när det dessutom höjer det påtagliga hotet mot vår egen art?

Att ingen av tiotusentals skandinaviska arter dött ut globalt de sista seklerna troliggör att våra arter förväntas kvarstå i världen minst storleksordningen hundratusen år.

Den senaste genomgången av "rödlistan" var 181108 på KSLA. Jag tycker inte det kom fram något som motsäger att Sverige kraftigt övervärderat hotet mot arterna.

Detaljförbättringar är ju alltid möjliga och önskvärda.

Mitt första längre inlägg om arterna är på [SLUs forskarblogg](#) förteckningar över huvuddelen av mina naturvårdsartiklar på <http://daglindgren.upsc.se/Naturv/> och http://downto.dagli.se/?page_id=338

Det här föredraget på:

<http://daglindgren.upsc.se/Naturv/Artbevarande161018.pdf>

Den bästa beskrivningen på hur en specialist på artdatabanken ser på skogen ur artbevarandesynpunkt av <http://www.ksla.se/wp-content/uploads/2015/09/Anders-Dahlberg-.pdf>

[Sveriges och dess skogars utveckling under 100 år med tonpunkt på naturvård skildrades vid Naturskyddsföreningens 100-års jubileum.](#)